

Plenum

Torsdag 20.12.2018 kl. 10.00—20.54

4.3. Muntlig fråga om lärarnas arbetshälsa (Krista Mikkonen gröna)

Muntligt spörsmål MFT 209/2018 rd

Muntlig frågestund

Talman Paula Risikko: Nästa fråga, gröna riksdagsgruppen, ledamot Mikkonen, varsågod.

Debatt

16.35 **Krista Mikkonen vihr:** Arvoisa rouva puhemies! Pian todellakin alkaa joululoma myös kouluissa, joissa opettajat ovat tehneet pitkän syksyn töitä yhä vähenevin resursseihin ja palautumisestaan tinkien. Opettajien kuormitus on kasvanut ja työn ilo vähentynyt. Työolobarometrin mukaan lähes 60 prosenttia opettajista kokee, että työtä on usein liikaa. Luku on lähes kaksinkertaistunut pari vuotta aiemmasta, jolloin se oli 33 prosenttia.

Opettajien oikeus täydennyskoulutukseen ei monessa kunnassa toteudu. Vuorotteluvapaa on henkireikä yhä harvemmalle sen jälkeen, kun sen kriteereitä kiristettiin. Opettajien harteille sysätään jatkuvasti lisää vastuita niin, että aikaa jää häidin tuskin itse asiaan, opettamiseen. Lisävastuun pitäisi kaiken järjen mukaan tarkoittaa myös lisää resursseja, mutta sen sijaan hallitus on tällä kaudella leikannut koulutuksesta enemmän kuin koskaan ennen. Valtavan moni opettaja tekee työtään jaksamisensa rajoilla.

Mitä hallitus aikoo tehdä, että opettajien työhyvinvoinnista huolehditaan ja että he eivät uuvu kuormituksen alle?

16.36 **Opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Haluan aloittaa lausumalla kiitoksen sanat suomalaisille, maailman parhaille opettajille kuluneesta lukuvuodesta ja erinomaisesta työstä.

Minulla oli ilo ministerinä vastaanottaa arviointi suomalaisen opettajankoulutuksen kehittämistä, ja siinä todettiin hienoin sanoin, että meidän suomalainen ylpeys on nimenomaan korkeasti koulutetuissa opettajissa ja laadukkaassa opettajankoulutuksessa, ja näistä vahvuuksista Suomen pitää pitää tulevaisuudessakin kiinni. Siihen liittyy tiiviisti se, että opettajilla on hyvät työskentelyolosuhteet, ja sen takia pitää suhtautua erittäin vakavasti siihen viestiin, että opettajat kokevat, että kuormitus on lisääntynyt.

Kaksi asiaa, mitkä nostan nopeasti esille: Toinen on täydennyskoulutus, osaamisen kehittäminen, sen pitää olla jokaisen opettajan ulottuvilla. Ja toinen asia on se, että tulevan kevään isoja teemoja tulee olemaan se, miten saamme vapautettua opettajille enemmän aikaa opettamiselle. Eli erinäisten velvoitteiden ja muiden kautta on tullut lisää paperityötä, byrokratiatyötä, joka kuormittaa ja tuo myöskin semmoista turhautumisen tunnetta siitä,

Punkt i protokollet PR 135/2018 rd

ettei pysty keskittymään itse tärkeimpään asiaan, ja sen takia opettajille pitää saada lisää aikaa opettaa, ja tähän palaamme kevään aikana.

16.37 Krista Mikkonen vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa ministeri! Se auttaisi, jos koululla olisi enemmän resursseja. Silloin opettajilla olisi enemmän aikaa, ryhmät olisivat pienempiä, olisi aikaa oppilaille.

Helsingin Sanomissa ilmestyi tällä viikolla erään uravalmentajan mielipidekirjoitus, jossa hän totesi, ettei tiedä mitään toista ammattiryhmää, jonka jaksamisesta ja työhyvinvoinnista olisi huolehdittu niin huonosti kuin opettajien. Ja jos opettajat väsyvät, viime kädessä myös lapset ja nuoret kärsivät tilanteesta. Näin ei voi jatkua.

Suomen menestys on aina nojannut tasa-arvoiseen koulutukseen, siihen, että jokainen pidetään mukana. Ensimmäistä kertaa tämän maan historiassa koulutuspolitiikan suunta on käännetty taaksepäin, koulutuksen vahvistamisesta koulutuksen heikentämiseen. Suomalainen koulutus ja tutkimus pitää nostaa maailman huipulle, ja se vaatii miljardiluokan panostusta. Kysynkin teiltä, oletteko tällä kertaa valmiita antamaan sellaisen koulutuslupauksen, josta myös pidätte kiinni, lupauksen siitä, että koulutuksesta ei enää leikata yhtään vaan siihen panostetaan merkittävästi.

16.38 Opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Se on totta, että suomalaisessa koulumaailmassa on tuntunut se, että meillä on takana ollut lähes kymmenen heikkoa vuotta. Kaikki puolueet eduskunnassa ovat joutuneet säästämään koulutuksesta ja muista palveluista, ja onneksi tämän hallituksen toimien seurauksena ollaan tilanteessa tässä hallituskauden lopussa, että meille on syntynyt yli 110 000 uutta työpaikkaa ja talouden suunta on saatu Suomessa käännettyä niin, että puoliväliriihestä lähtien on pystytty tekemään onneksi myöskin plusmerkkisiä päätöksiä koulutuksen osalta. Se on todella tärkeää, koska nimenomaan vaikkapa ajatellen näitä koulutus uudistuksia, joita tällä kaudella on tehty kaikilla koulutusasteilla, niiden toimeenpanoa pitää seuraavaksi pystyä tukemaan entistä vahvemmin, jotta opettajilla on mahdollisuus esimerkiksi oman osaamisen kehittämiseen ja uudistamisen tukeen arjessa, niin että he eivät koe jäävänsä yksin näiden isojen asioiden keskellä.

Mutta voi sanoa, että monella tavalla suomalainen koulutusjärjestelmä ottaa vahvoja askeleita, ei taaksepäin vaan eteenpäin, näillä uudistuksilla, [Puhemies koputtaa] ja onneksi talous näyttää nyt valoisammalta.

Frågan slutbehandlad.